

هوای پاک در ویتترین قانون

گزارشی درباره موانع اجرای مصوبات جامع هوای پاک که سال هاست خاک می خورد

«تنفس در وضعیت خطرناک»، «هوای پاک؛بدون اعتبار، بدون امکانات»، «حال وخیم هوای شهر»و...این فقط بخشی از تیتترهای گزارش های مادر باره آلودگی هوای مشهداست؛ شهری که دست کم تا دوازدهم دی ماه امسال به اذعان رئیس اداره محیط زیست،سلامت وایمنی شهرداری، فقط سیزده روز هوای پاک را تجربه کرده، درحالی که تعداد روزهای دارای هوای پاک در همین مدت زمانی پار سال ۳۲ روز بوده است.
آمار ی که محمد پذیرا اعلام کرده است، از کاهش ۶۰ درصدی روز های پاک مشهد نسبت به پار سال در این بازه زمانی حکایت دارد و البته در آستانه بیست ونهم دی، روز هوای پاک، بار دیگر پرونده اجرای نادرست یک قانون را به ذهنمان می آورد؛ «قانون جامع هوای پاک» که به اذعان بسیاری از متولیان ودست اندر کاران زیست محیطی کشور فقط نام یک قانون جامع را یدک می کشد و در عمل در دست اندازهای تأمین اعتبار، به روزر سانی و تعیین متولی واحد سرگردان مانده است.

زونا مہنگار (لالہ سادات ٹوٹری)

گزارش روز

پیشینه قانونی

سابقه قانون گذاری درباره آلودگی هوا در ایران به سال ۱۳۵۴ برمی گردد. ازان زمان تاکنون مراجع مختلف بیش از چهل قانون وآیین نامه درباره آلودگی هوا به تصویب رسانده اند. آخرین قانون جامع نیز قانون هوای پاک است که بیست و پنجم تیر ۱۳۹۶ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید، اما همچنان خاک می خورد. این قانون شامل ۳۴ ماده و ۲۹ تبصره وآیین نامه فنی است که مجموعه راهکارهای کاهش و کنترل آلودگی هوا را شامل می شود. طبق قانون هوای پاک، ۲۳ دستگاه برای اجرای آن تکالیف اجرایی ونظارتی دارند وسازمان بازرسی کل کشور نیز وظیفه نظارت بر حسن اجرای امور واجرای صحیح قوانین وبررسی عملکرد دستگاه های اجرایی را برعهده دارد.

اجرای لاک پشتی

هفدهم تیرماه امسال بود که رئیس سازمان بازرسی کل کشور در نشست با علی سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، درباره اجرای «قانون هوای پاک» گفت؛ این قانون نسبت به دیگر قوانین بسیار جامع و کامل است. زیرا در آن تکالیف همه دستگاه ها

«قانون هوای پاک صاحب اصلی ندارد»، این جمله را هم مدیرکل روابط عمومی وامور رسانه سازمان حفاظت محیط زیست کشور درگفت وگو با خبرنگار ما درباره موانع موجود بر سر راه اجرای درست قانون جامع هوای پاک بیان می کند.

میثم سعیدی معتقد است؛ در قانون هوای پاک برای بسیاری از دستگاه ها وظیفه تبیین شده است، اما وقتی پای اجرا می رسد، بودجه ای وجود دارد؟ خیر. وی با بیان اینکه همه این اعتبارات باید در مرکز نقلی جمع آوری شود، ادامه می دهد؛ این مرکزیت می تواند معاونت ریاست جمهوری، سازمان محیط زیست یا هر دستگاه دیگری باشد.

سعیدی با اشاره به قانون عوارض آلایندگی توضیح می دهد؛ بر اساس این قانون، شرکت هایی که در محدوده شهرها قرار دارند

معاون شهرسازی، معماری وبرنامه ریزی دفتر فنی استانداری خراسان رضوی نیز با بیان اینکه سیاهه انتشار آلودگی هوای شهر مشهد نیاز به بازنگری دارد و پیگیر هستیم تا تأمین اعتبار و مطالعات به روز شود، می گوید؛ بر اساس سیاهه انتشار آلودگی هوا، سهم وسایل نقلیه در آلودگی هوای مشهد ۶۴ درصد است.

حسین فکور ادامه می دهد؛ چالش هایی که در استان، به ویژه مشهد، درباره اجرای قانون هوای پاک وجود دارد، متفاوت است. با وجود تحریم ها، مشکلاتی در زمینه سن فرسودگی خودروهای سبک و سنگین در بخش عمومی داریم، افزایش قیمت خودروهای سبک وسنگین حمل ونقل عمومی و پرداخت نشدن تسهیلات قانونی نیز از دیگر چالش های پیش روی اجرای قانون هوای پاک است.

وی موضوع معاینه فنی خودروها ونصب فیلتر دود در خودروهای سنگین را یکی دیگر از چالش ها می داند و می افزاید؛ سن فرسودگی این نوع وسایل نقلیه زیاد است. بنابراین در عمل امکان نصب فیلتر دود در خیلی از وسایل سنگین وجود

وآلایندگی ایجاد می کنند.باید درصدی از فروش خود را به عنوان عوارض آلایندگی به شهرداری پرداخت کنند. با این کار، محیط زیست نابود شده است. زیرا شرکت ها به دولت پول می دهند و مجلس این اعتبار را به شهرداری می دهد، اما شهرداری با این اعتبار حقوق کارکنان شان را می دهند، درحالی که این پول باید در صندوق ملی محیط زیست جمع آوری شود.

او اظهار می کند، قانونی برای اسقاط خودروها وجود دارد که بر اساس آن هر تعداد خودرو جدیدی که تولید می شود، به موازات آن باید

«روند اجرای قانون هوای پاک نسبت به سال ۱۴۰۰ هیچ تغییری نکرده است.» این خبر را پیش تر رئیس اداره سلامت هوای وزارت بهداشت، درمان وآموزش پزشکی رسانه ای کرد؛ موضوعی که ما را بر آن می دارد تا دوباره با همه پیچ وخم های اداری به سراغ عباس شاهسونی برویم. اودراین باره اظهار می کند؛ در سال ۱۳۹۶ قانون هوای پاک مصوب و ابلاغ شد. در آن سال غلظت ذرات معلق سی میکروگرم در مترمکعب بود، اما این رقم در سال ۱۴۰۱ به ۳۵ رسید، این اعداد نشان می دهد که قانون هوای پاک اجرا نشده است. اگر هم اجرا شده، هیچ تأثیری بر ذرات معلق موجود در هوا نداشته است. شاهسونی بیان می کند؛ تا سال ۱۴۰۱ این قانون ردیف بود چه اختصاصی نداشت، اما در آن سال سازمان محیط زیست برای این قانون ردیف بود چه گرفت. البته بنده اطلاع ندارم که این بود چه تخصیص یافت یا خیر. وی درباره راهکارهای رفع موانع اجرای این قانون می افزاید؛ وظایف اصلی سازمان ها برای اجرای قانون هوای پاک در چارچوب قوانین و منابع خود شان است، اما معمولا سازمان ها مسئله کمبود منابع را دلیل

اجرا نشدن این قانون اعلام می کنند. برای اینکه این معضل حل شود، باید در کشور موضوعات اولویت بندی شود. شاهسونی اظهار می کند؛ در کشور ما منابع بودجه محدود است. باید برنامه ریزی کنیم تا با بودجه محدود اقدامی عملی شود. نخستین گام برداشتن موانع هم به روزرسانی سایهه انتشار آلودگی هوا در کشور، به خصوص برای کلان شهرهایی مانند مشهد است. باید متناسب وضعیت هر روز مشخص شود منابع تولید آلاینده کدام است، هر کدام چقدر تأثیر دارد و مطالعه علمی شود. رئیس اداره سلامت هوای وزارت بهداشت، درمان وآموزش پزشکی ادامه می دهد؛ متأسفانه تعداد روزهای هجوم گردوغبار به کلان شهر مشهد امسال هم افزایش داشته و علت اصلی آن هم طوفان های سرخس است که هوای مشهد را تحت تأثیر قرار می دهد. شاهسونی بیان می کند؛ سال ۱۴۰۱ در مشهد شش روز وضعیت اضطراری ثبت شده بود و این عدد تا واسط دی ماه امسال حدود بیست روز اعلام شده است. این اعداد نشان می دهد، طوفان های گردوغبار هم به آلایندگی هوای مشهد اضافه می کند.

محیط زیست متولی نظارت بر قانون هوای پاک است. صاحبی که پول و اعتبار نداشته باشد، چه می تواند بکند؟ درحالی که فقط ۰،۲ درصد بودجه کل کشور در اختیار سازمان محیط زیست است.

قانون ویتترین

سعیدی تأکید می کند؛ مجلس قانون خوبی درباره هوای پاک تصویب کرده است، برای مثال، در جایی از این قانون تأکید کرده است که بنزین یورو ۶ به عنوان سوخت ارائه شود. پرسش اینجاست که کدام یک از خودروهای ما قابلیت استفاده از سوخت بنزین یورو ۶ دارد تا آلایندگی ایجاد نکند؟ در حقیقت قانون هوای پاک به همه چیز دقت کرده است، اما قابلیت اجرا ندارد، زیرا به وضعیت خاص کشور توجه نکرده و بودجه مشخص برایش تعریف نشده است.

مازوت سوز را از دیگر چالش های اجرای قانون هوای پاک می داند.

فکور به پیش بینی نکردن تسهیلات برای جایگزینی بخاری های قدیمی گازسوز منازل هم اشاره می کند و می گوید؛ در قانون اعتباری برای این موضوع دیده نشده است، درحالی که بخاری های قدیمی سهم زیادی در مصرف گاز و آلودگی هوای شهر دارند.

معاون دفتر فنی استانداری به اجرای ماده ۱۹ قانون هوای پاک در بخش توسعه نیروگاه های تجدید پذیر و سرمایه گذاری بخش خصوصی نیز اشاره می کند؛ اینکه به دلیل قیمت کم خرید تضمینی برق با چالش روبه روست. فکور درباره تدابیر و برنامه ها برای مقابله با این چالش ها نیز می گوید؛ در طرح تهیه شده تحول محیط زیست استان این موضوع ها دیده شده و در حال برنامه ریزی است، اما چالش هایی مانند تأمین اعتبار والزامات قانونی همچنان وجود دارد. بخشی از این مشکلات در استان حل شدنی است، اما مجموعه ای از برنامه ها به محیط زیست کشور و دولت ارائه شده است تا نظر نهایی اعلام شود.

سوزه روز

قانون هوای پاک؛ دستگاه های استانی پایش می شوند

«برای اولین بار دستگاه های استانی مرتبط با اجرای قانون هوای پاک از سال آینده توسط سازمان محیط زیست پایش می شوند.» این خبر را کارشناس سازمان

حفاظت محیط زیست کشور اعلام کرده است. به گزارش ایرنا، علی یوسفی با بیان اینکه ایران از اولین کشورهای دارای قانون مصوب مجلس در خصوص کنترل آلودگی هواست ونخستین قانون در این حوزه در سال ۱۳۵۴ به تصویب مجلس رسید، اظهار کرد؛ این موضوع نشان می دهد که آلودگی هوا معضلی پنجاه ساله است و همچنین بسترهای قانونی کنترل آلودگی

هوا وجود داشته و در طول زمان بازنگری شده است. او بیان کرد؛ به نظر می رسد یکی از نقاط ضعف در کنترل آلودگی هوا، نبود نظارت جامع و شفاف بر قوانین مرتبط با آلودگی هوا بوده است. البته در ماده ۲ قانون هوای پاک، قانون گذار این اجازه را به سازمان محیط زیست داده است که بر اجرای قانون نظارت کند. قانون هوای پاک آخرین سند قانونی مدیریت کیفیت

هواست که در سال ۱۳۹۶ به تصویب مجلس رسید. به گفته یوسفی، در همین راستا سازمان حفاظت محیط زیست در سال ۱۳۹۹ به منظور انجام هرچه بهتر وظیفه نظارتی خود، اقدام به راه اندازی سامانه پایش قانون هوای پاک کرد. این سامانه تحت وب و با هدف نظارت بر عملکرد دستگاه های اجرایی مسئول در قانون هوای پاک راه اندازی شده که در آن برای همه دستگاه های اجرایی اصلی شاخص عملکردی تعریف شده است.

یوسفی با اشاره به اینکه نماینده هر دستگاه موظف است در بازه زمانی مشخص شده، اطلاعات مورد نیاز شاخص عملکردی را ثبت کند، تأکید کرد؛ در مرحله بعد اطلاعات ثبت شده توسط کارشناسان سازمان از طریق بازدید میدانی یا مقایسه با سایر اطلاعات صحت سنجی می شود، در نهایت گزارش عملکرد همه دستگاه ها هم به صورت برخط، هم مکتوب در اختیار هیئت دولت و دستگاه های نظارتی قرار می گیرد. کارشناس سازمان حفاظت محیط زیست کشور خاطرنشان کرد؛ برای مثال، مطابق با ماده ۱۰ قانون هوای پاک، وزارت کشور با همکاری شهرداری های شهرهایی با بیش از ۵۰۰ هزار نفر جمعیت، موظف است حمل ونقل عمومی را سالانه ۵ درصد افزایش دهد، بنابراین نماینده وزارت کشور با ورود به سامانه، تعداد ناوگان حمل و نقل عمومی این شهرها را سالانه گزارش می کند. پس از ثبت اطلاعات و طی مراحل صحت سنجی، میزان پیشرفت این حکم به صورت سالانه گزارش می شود.

یوسفی بیان کرد؛ امسال فرایندهای سامانه تغییراتی خواهد کرد که به سازمان کمک می کند نظارت دقیق تری بر هرکلان شهر داشته باشد؛ به عبارت دیگر با توجه به اینکه بخشی از احکام قانون هوای پاک ماهیت منطقه ای و شهری دارد، فرایندهای جدیدی تعریف شده که هر دستگاه استانی بتواند با ورود به سامانه، عملکرد خود را بازگذری کند. وی ادامه داد؛ در واقع سازمان حفاظت محیط زیست علاوه بر دستگاه های اجرایی ملی، قصد دارد دستگاه های اجرایی استانی، مانند شهرداری ها رانیز به صورت جداگانه پایش کند.

روی خط جامعه

ثبت نام حج تمتع سال ۱۴۰۳ آغاز شد

براساس اولویت های جدید حج تمتع ۱۴۰۳ دارندگان فیش حج تا پایان مرداد ۱۳۸۶ هم می توانند درکاروان های حج نام نویسی کنند. به گزارش برنا، سازمان حج و زیارت برای حج تمتع ۱۴۰۳ اولویت جدیدی اعلام کرد و بر این اساس دارندگان فیش حج تا پایان مرداد ۱۳۸۶ هم از دیروز، ۲۷ دی ماه، می توانند در کاروان های حج نام نویسی کنند؛ همچنین شرط ثبت نام اولیه و پرداخت ۱۴۰ میلیون تومان به عنوان هزینه علی الحساب، است.

در پیش ثبت نام حج تمتع آینده، دارندگان فیش تا پایان سال ۱۳۸۵ در اولویت نخست قرار دارند؛ همچنین دارندگان فیش تا پایان اردیبهشت ۱۳۸۶ و پایان تیر ۱۳۸۶ اولویت های بعدی هستند. بر اساس برنامه سازمان حج و زیارت، دارندگان فیش حج از ازل مرداد ۱۳۸۶ به صورت روز شمار در صورت تکمیل نشدن ظرفیت ها فراخوانده می شوند.

کسری خدمت یک ماهه برای هنرستانی ها

مدیرکل دفتر آموزش های فنی وحرفه ای و کار دانش وزارت آموزش و پرورش از یک ماه کسری خدمت سربازی برای دانش آموزان هنرستانی خبر داد.

به گزارش ایسنا، عباس بیات درباره ابلاغ مصوبه یک ماه کسری خدمت سربازی برای دانش آموزان هنرستانی اظهار کرد؛ یک ماه کسری خدمت سربازی ابتدا در قرارگاه مهارت آموزی ستادکل نیروهای مسلح پیشنهاد شد، در آنجا تصویب و اکنون با تصویب نهایی ابلاغ شده است.

او با بیان اینکه از این پس، همه دانش آموزان هنرستانی از یک ماه کسری خدمت سربازی برخوردار می شوند، افزود؛ از آنجاکه همه رشته های هنرستانی ما مهارت پایه هستند، این کسری خدمت یک ماهه شامل حال همه دانش آموزان هنرستانی می شود.

عدد خبر

۱۳۵۰۰۰ **کودک**

به گفته مدیرکل دفتر بهبود تغذیه جامعه وزارت بهداشت، تاکنون ۱۳۵ هزار کودک زیرپوشش طرح امنیت غذایی قرار گرفته اند. به گزارش ایسنا، احمد اسمعیل زاده بیان کرد؛ اکنون بیش از ۸۵ درصد کسانی که واجد شرایط هستند زیرپوشش قرار گرفته اند. درصدی که هنوز زیرپوشش نیستند، احتمالا هنوز به مراکز ما

مراجعه نکرده اند. در این طرح حتی کودکان با سوء تغذیه خفیف ومتوسط هم زیرپوشش رفته اند. وی با بیان اینکه آمار کودکان زیرپوشش طرح امنیت غذایی در استان های کمتر برخوردار بالاتر است، خاطرنشان کرد؛ این برنامه از مهرماه امسال با همکاری وزارت رفاه آغاز شده است، روند به این صورت است که کودکان شش ماهه تا پنج ساله ای که به مراکز بهداشتی درمانی سراسر کشور مراجعه می کنند، توسط بهوزران، مراقبان و کارشناسان تغذیه ارزیابی می شوند واگر حائز شرایط باشند، کد ملی آن ها توسط ما به وزارت رفاه ارائه می شود تا مورد حمایت قرار گیرند. اسمعیل زاده تأکید کرد؛ از نظر اجرایی برخی مشکلات کوچک وجود دارد و هنوز برخی مردم وفروشاگاه ها از این طرح اطلاع کافی ندارند، اما به طور کلی برنامه رضایت بخش است.

۲۰۶۰۰۰ **واحد**

معاون وزیر راه وشهرسازی با دعوت از مالکان بناهای فرسوده وسرمایه گذاران نوسازی بناهای فرسوده، گفت؛ تاکنون ۲۰۶ هزار و ۹۸۰ واحد پروانه ساختمانی در محلات فرسوده سراسر کشور صادر شده است که از این میزان ۱۸۵ هزار و ۱۲۵ واحد مربوط به دولت سیزدهم است. به گزارش ایرنا، محمد آیینی با بیان اینکه از ابتدای سال تاکنون پروانه بیش از ۵۰ هزار واحد مسکونی در محلات فرسوده کشور صادر شده است، اظهار کرد؛ متقاضیان نوسازی مسکن در بافت های فرسوده می توانند از همه حمایت ها، تخفیف ها و تسهیلات ویژه نهضت ملی مسکن استفاده کنند. در برنامه هفتم توسعه کشور همه حمایت ها، تخفیف ها و مساعدت ها در مناطق محروم و کم برخوردار برای محلات هدف بازآفرینی شهری پیش بینی شده است.